

خیال به معنای یک مرتبه از نفس ناطقه به یک معناست، و خیال به معنای یک رذیله که انسان را از استحکام عقلی خارج می‌کند، بحث دیگری است

شماره پرسش: ۱۴۳۴۱

تاریخ ارسال پرسش: ۱۳۹۴/۱۰/۱۱ ۰۱:۳۱:۲۸

متن پرسش

با تقدیم سلام و احترام خدمت استاد گرامی! لطف کنید سؤالات من را با دقت بخوانید شرمنده اینو میگم دو بار دیگه براتون سؤال فرستادم جوابی که شما دادید با سؤال من خیلی فرق داره؟ شما فقط به بخشی از سؤال من توجه کردید. چند سؤال داشتم: ۱. اهل خیال بودن به معنی از این شاخه به آن شاخه پریدن فکر و مرغ روح است یا معنایی وسیع تر دارد؟ ۲. در تعریف قوه متخیله فرموده اند آنکه بین خیال و واهمه نقش آفرینی می‌کند و صورت های جدید خلق میکند مثل اینکه یکی شاعر می‌شود دیگری هنرمند میشود چه عواملی باعث می‌شود که از یک انسان شعر تراوش کند و دارای روحیه عاطفی باشد و هرکسی در متخیله اش چیزی بروید. یا اینکه چه چیزی متخیله انسان را فرماندهی میکند. ۳. آیا کتاب‌ها و آنچه که از شما تراوش میکند یا مثلاً آیه الله جوادی آملی از او این چنین تفسیری به وجود می‌آید هم بر همین نحو است یعنی از متخیله او نشأت گرفته است؟ ۴. من از کودکی حدود هفت، هشت سالگی به طور ناخودآگاه و غیر ارادی شروع به خلق داستانهای خیالی در ذهنم کردم که امروز هم ادامه دارد و نمی‌توانم دست از آنها بردارم اراده می‌کنم دیگر اینکا را نکنم چند روزی هم موفق می‌شوم اما یک روز که از خواب بیدار می‌شوم به طوذر غیر ارادی به سراغ خلق داستان میروم شاید باورتان نشود که اینکه چه بسازم هم خوش به من القا میشود و اصلاً نقشی در آن ندارم. خیلی دارم اذیت میشم انگار خودم نیستم اعصابم هم به هم ریخته. کتاب ادب عقل و خیال را هم خوندم اما کمکی نکرد. با تشکر والتماس دعا

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همان‌طور که در پاورقی کتاب «ادب خیال و عقل و قلب» عرض شده؛ خیال به معنای یک مرتبه از نفس ناطقه به یک معناست، و خیال به معنای یک رذیله که انسان را از استحکام عقلی خارج می‌کند، بحث دیگری است. به این معنا که خیال به عنوان جنبه‌ی وجودی با خیال به معنای جنبه‌ی اعتباری باید متفاوت دیده شود ۲- این مربوط به امکان ذاتی خود فرد است که کمال خود را از چه پایگاهی شروع کند و خود را به مقام تعقل و تفکر برساند ۳- همین‌طور است که نفس انسان ابتدا با عالم عقل مرتبط می‌گردد سپس قوه‌ی خیال او مطابق تعقلش شکل می‌گیرد و مناسب آن مقام خیال، الفاظ را انتخاب کرده و سخن می‌گوید ۴- هراندازه سعی کنید با تدبّر در قرآن و متون عقلی جلو بروید بیشتر خیال را کنترل کرده‌اید تا خیالتان تحت تأثیر حقایق عقلی قرار گیرد. موفق

